

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY **Szkoły Podstawowej z Oddziałami Sportowymi nr 11 im. Mikołaja Kopernika** **w Oświęcimiu**

*„W wychowaniu chodzi właśnie o to,
ażeby człowiek stawał się coraz bardziej człowiekiem,
- o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał,
umiał bardziej być nie tylko z drugimi, ale i dla drugich”
Jan Paweł II*

I. WSTĘP

Program Wychowawczo – Profilaktyczny Szkoły Podstawowej z Oddziałami Sportowymi nr 11 im. Mikołaja Kopernika w Oświęcimiu jest dokumentem pozwalającym scalać oddziaływania wychowawcze i profilaktyczne szkoły ze środowiskiem uczniów. Chroni przed zakłóceniami rozwoju, czyli przed podejmowaniem zachowań hamujących lub niszczących, określanych jako zachowania ryzykowne. Dostosowany jest do potrzeb i możliwości rozwojowych dzieci, a także społeczności, w której żyjemy.

Program Wychowawczo – Profilaktyczny jest realizowany przez wszystkich uczniów, ich rodziców, nauczycieli i pracowników szkoły, we współpracy z instytucjami wspierającymi pracę wychowawczo-profilaktyczną, m.in. Komendą Policji, Strażą Miejską, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Ośrodkiem Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Strażą Pożarną, świetlicami środowiskowymi, Sądem Rodzinnym.

Wychowanie to proces wspomagania człowieka w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie pełni dojrzałości fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, społecznej i duchowej. W procesie tym szkoła wspiera środowisko rodzinne. **Czynniki chroniące w środowisku społecznym**, na które wskazali rodzice podczas badania ankietowego to: dobra atmosfera w domu, dobre kontakty z rodzicami (65% badanych), więzi z kolegami i przyjaciółmi, którzy mogą pomóc, grupa rówieśnicza z dobrymi wzorcami, wsparcie i pomoc osób dorosłych, ich zrozumienie i wysłuchanie (28% badanych), dobra atmosfera w szkole (26% badanych). Ponadto za ważne rodzice uznali też: zorganizowany czas wolny (zajęcia pozalekcyjne) 15% badanych rodziców, umiejętność samodzielnego radzenia sobie w sytuacjach trudnych i kryzysowych (10% badanych rodziców), odpowiedzialne postępowanie dziecka (10% badanych rodziców) i umiejętność odmawiania (5% badanych rodziców). Inne czynniki, które mogą chronić młodego człowieka, a nie zostały wymienione przez badanych rodziców to zainteresowanie nauką szkolną, poszanowanie praw, norm, wartości i autorytetów, oraz indywidualne cechy osobowości młodego człowieka.

Profilaktyka to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczenie, eliminowanie czynników blokujących i zaburzających zdrowe życie. **Czynnikami ryzyka**, które zostały wskazane przez rodziców w badaniu ankietowym są: dziecko spędza wolny czas w domu, głównie przed komputerem lub innymi urządzeniami elektronicznymi (34% badanych rodziców), ulega wpływom

i namowom rówieśników (24% badanych), przytłaczają go wymagania stawiane przez szkołę i rodziców (17% badanych), dziecku brakuje odwagi i zaufania do dorosłych, aby w przypadku trudności zwrócić się o pomoc (15% badanych rodziców), brak asertywności w relacjach z rówieśnikami (14% badanych rodziców). Inne nie wymienione przez rodziców czynniki, które mogą mieć negatywny wpływ na funkcjonowanie dziecka w środowisku społecznym to: rodziny niepełne, rozbite, dysfunkcyjne, o trudnej sytuacji materialnej, niewłaściwe relacje rodzinne, brak wyraźnego i konsekwentnego systemu wychowawczego – spójność domu ze szkołą, zaburzone zachowania uczniów (np. wynikające z opinii, orzeczeń), zachowania destruktywne, tolerancja zachowań negatywnych.

Profilaktyka winna wspomagać proces wychowania, a wychowanie tworzy integralną całość z wiedzą i kreowaniem umiejętności, poprzez które formuje się osobowość młodego człowieka.

Chcemy, aby nasza szkoła była bezpieczna, panował w niej klimat sprzyjający pracy uczniów i nauczycieli. Dążymy do tego, aby nasi uczniowie byli kulturalni, empatyczni, odpowiedzialni, komunikatywni oraz kreatywni, co będzie sprzyjało prawidłowym relacjom interpersonalnym.

Podstawą tworzenia programu była diagnoza sytuacji wychowawczej środowiska szkolnego. Diagnozy dokonano w oparciu o badania ankietowe uczniów, rodziców, informacje ustne przekazywane przez nauczycieli, innych pracowników szkoły, a także rodziców, obserwacje zachowań uczniów w czasie lekcji, przerw, zajęć pozalekcyjnych, imprez szkolnych, wyjazdów oraz analizę ocen zachowania, dokumentacji oraz dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły.

Diagnoza czynników ryzyka:

1. „Co wiemy o substancjach psychoaktywnych” – kwestionariusz ankiety przeprowadzonej wśród uczniów klas VII i VIII.
2. „Co wiemy o substancjach psychoaktywnych” – kwestionariusz ankiety przeprowadzonej wśród rodziców uczniów klas VII i VIII.
3. „Czynniki chroniące i czynniki ryzyka” – kwestionariusz ankiety przeprowadzonej wśród rodziców uczniów wybranych klas IV, V, VI, VII, VIII.
4. „Moje dziecko” – kwestionariusz ankiety przeprowadzonej wśród rodziców uczniów klas I na temat możliwości wystąpienia niepowodzeń szkolnych.
5. „Szkoła zapewnia uczniom bezpieczeństwo w czasie zajęć lekcyjnych i pozalekcyjnych” - ewaluacja wewnętrzna szkoły.
6. Informacje o sytuacji społecznej i życiowej, uzyskane w kontakcie z dzieckiem.
7. Informacje o sytuacji społecznej i życiowej ucznia, uzyskane przez nauczycieli w kontakcie z rodzicami i rówieśnikami dziecka.
8. Obserwacja zachowania ucznia.
9. Informacje dodatkowe, uzyskane od instytucji wspomagających.
10. Indywidualne kontakty z rodzicami.
11. Oczekiwania uczniów, sprecyzowane podczas godzin wychowawczych i kontaktów indywidualnych z opiekunem klasy.
12. Oczekiwania rodziców, sprecyzowane podczas zebrań klasowych.
13. Oczekiwania nauczycieli, sprecyzowane podczas spotkań zespołów nauczycieli i zebrań Rady Pedagogicznej.

Wnioski wynikające z diagnozy:

1. Kształtowanie właściwych postaw uczniów wobec współczesnych zagrożeń cywilizacyjnych (uzależnienia, odpowiedzialne korzystanie z mediów).
2. Zwrócenie szczególnej uwagi na bezpieczeństwo uczniów podczas przerw oraz monitorowanie miejsc na terenie szkoły, w których najczęściej dochodzi do sytuacji konfliktowych (szatnie, świetlica, jadalnia, toalety).
3. Prowadzenie działań profilaktycznych, których celem jest zmniejszenie hałasu w szkole.
4. Diagnoza w zakresie występowania zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych przeprowadzona wśród uczniów naszej szkoły wykazała, że należy rozszerzyć wśród uczniów klas starszych tematykę działań profilaktycznych związanych z uzależnieniem od środków psychoaktywnych. Wiedza związana z tym tematem nie powinna w głównej mierze opierać się na informacjach pochodzących z mediów, na co wskazują badani. Uczniowie muszą zdawać sobie sprawę z dużego wpływu czynników ryzyka, które mają wpływ na decyzję o „wzięciu” substancji psychoaktywnej przez młodego człowieka. Powinni również wiedzieć, gdzie mogą szukać pomocy osoba mająca problem z uzależnieniem od substancji psychoaktywnych.
5. Rozwijanie pasji i zainteresowań oraz wspólne spędzanie czasu.
6. Wskazywanie sposobów radzenia sobie ze stresem.

Rekomendacje:

1. Należy zwrócić uwagę na następującą tematykę wychowawczą:
 - Przeciwdziałanie i zapobieganie sytuacjom i zachowaniom ryzykownym.
 - Dbłość o bezpieczeństwo.
 - Rozwijanie pasji i zainteresowań oraz wspólne spędzanie czasu.
2. Na lekcjach podczas spotkań z zaproszonymi gośćmi oraz w czasie warsztatów należy podejmować tematykę:
 - Racjonalne sposoby spędzania czasu wolnego jako alternatywa do komputera i urządzeń elektronicznych.
 - Wpływ grupy rówieśniczej, umiejętność zachowań asertywnych.
 - Sposoby radzenia sobie ze stresem.
3. W bieżącej pracy z uczniem należy zwrócić uwagę na dostosowanie wymagań stawianych uczniom do indywidualnych możliwości dziecka.
4. Podczas zajęć z uczniami na temat uzależnień należy zwrócić uwagę na miejsca i instytucje, gdzie może szukać pomocy osoba mająca problem z uzależnieniem od substancji psychoaktywnych.
5. Wiedza związana z tematem uzależnień nie powinna w głównej mierze opierać się na informacjach pochodzących z mediów. Podczas lekcji z wychowawcą należy poruszać tę tematykę.
6. W klasach VII i VIII zostaną przeprowadzone warsztaty wskazujące na czynniki ryzyka, które mają wpływ na podjęcie decyzji o „wzięciu” substancji psychoaktywnej przez młodego człowieka.
7. Będzie prowadzony monitoring miejsc, w których najczęściej dochodzi do sytuacji konfliktowych (szatnie, świetlica, toalety) oraz niebezpiecznych zachowań uczniów podczas przerw międzylekcyjnych (bieganie, hałas, akty wandalizmu).

II. PODSTAWY PRAWNE

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
- Konwencja o Prawach Dziecka
- Programy narodowe i krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia
- Karta Nauczyciela
- Ustawa z dn. 14 grudnia 2016 r. „Prawo oświatowe”
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii
- Kierunki polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2018/2019

III. ZAŁOŻENIA PROGRAMOWE

1. Polska – jako pojęcie i symbol, w którym mieści się historia, kultura i tradycja oraz Oświęcim – ziemia, na której był obóz Auschwitz Birkenau są obiektem szczególnego szacunku i pamięci.
2. „Mała Ojczyzna” jest elementem naszego życia z jej historią, tradycjami i społecznością. Obowiązującym językiem jest poprawny, kulturalny język polski, pozbawiony nadmiernej potoczności, wulgaryzmów oraz niepotrzebnych zapożyczeń.
3. Nadrzędnym obowiązkiem ucznia jest zdobywanie wiedzy, kształcenie i doskonalenie umiejętności, praca nad własnym charakterem, osobowością i systemem wartości.
4. W szkole prowadzone są działania wolontariackie.
5. Szkoła propaguje zdrowy styl życia, kształtuje nawyki prozdrowotne i przeciwdziała pojawianiu się zachowań ryzykownych.
6. Nauczyciele, uczniowie, rodzice i wszyscy pracownicy szkoły są dla siebie partnerami w codziennym realizowaniu nadrzędnego celu, jakim jest wszechstronny rozwój dzieci.
7. Społeczność szkolna jest odpowiedzialna i przestrzega praw zawartych w Statucie i wewnętrznych regulaminach szkoły.
8. Szkoła rozpoznaje i zaspokaja potrzeby uczniów.
9. Rodzice i nauczyciele współdziałają ze sobą w sprawach wychowania i kształcenia dzieci.
10. Szkoła aktywnie wspiera wychowawczą rolę rodziców.

IV. CELE GŁÓWNE

1. Wszechstronny rozwój ucznia we wszystkich sferach jego osobowości.
2. Wspomaganie ucznia w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej, aksjologicznej.
3. Poszerzanie i umacnianie wiedzy i umiejętności uczniów, rodziców i nauczycieli z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

4. Dostarczanie aktualnych informacji na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków i substancji psychoaktywnych, skierowanych do uczniów, rodziców, nauczycieli i innych pracowników szkoły.
5. Wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym, zdrowym stylu życia i ograniczenie zachowań ryzykownych.

V. CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Wprowadzanie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele).
2. Wzmacnianie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej.
3. Formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób,
4. Rozwijanie kompetencji, takich jak: kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość.
5. Rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania.
6. Ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności.
7. Rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki.
8. Wyposażenie uczniów w taki zasób wiadomości oraz kształtowanie takich umiejętności, które pozwalają w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat.
9. Wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji.
10. Wszechstronny rozwój osobowy ucznia przez pogłębianie wiedzy oraz zaspokajanie i rozbudzanie jego naturalnej ciekawości poznawczej.
11. Kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość.
12. Zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy.
13. Ukierunkowanie ucznia ku wartościom.
14. Przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków psychoaktywnych.

VI. WIZJA SZKOŁY

- instytucja, która zapewnia wszechstronny rozwój ucznia,
- miejsce, które gwarantuje dziecku opiekę i bezpieczeństwo,
- przygotowuje do kolejnych etapów kształcenia,
- miejsce przyjazne i otwarte dla wszystkich,
- ośrodek działalności sportowej.

VII. MISJA SZKOŁY

- naszym celem jest sukces dziecka – wzmacniamy motywację uczniów do osiągnięcia sukcesów na miarę swoich możliwości,
- dbamy o prawidłowy rozwój intelektualny, emocjonalny, etyczny, fizyczny i społeczny dziecka,
- organizujemy pomoc psychologiczno- pedagogiczną dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- organizujemy zajęcia lekcyjne i pozalekcyjne z wykorzystaniem metod aktywizujących,
- propagujemy wzory opierające się na właściwych sposobach komunikowania się i wzajemnej współpracy, wspieramy rodziców w procesie wychowania,
- zapewniamy uczniom warunki do samorealizacji.

VIII. WIZERUNEK ABSOLWENTA NASZEJ SZKOŁY

- **dobrze funkcjonuje w swoim otoczeniu**, jest pogodny, pozytywnie patrzy na otaczający go świat, siebie i innych ludzi, wierzy we własne możliwości,
- **jest odpowiedzialny** – stara się przewidzieć skutki swoich działań i gotów jest ponieść konsekwencje swoich czynów, stara się rozwiązywać problemy, działając w grupie poczuwa się do współodpowiedzialności, jest świadomy własnych praw i obowiązków,
- **jest otwarty** – wykorzystuje swoje możliwości, jakie stwarzają mu dom i szkoła, chętnie i skutecznie nawiązuje kontakty, prezentuje swój punkt widzenia i rozumie poglądy innych,
- **jest aktywny** – podejmuje wysiłek intelektualny i czuje się współodpowiedzialny za swój rozwój, lubi ruch i chętnie uprawia sport w jego różnych odmianach, podejmuje próby rozmaitych ekspresji artystycznych, przygotowany do odbioru sztuki,
- **jest prawy** – rozróżnia dobre i złe zachowania, w swoim postępowaniu szanuje innych ludzi, służy im pomocą, ważne są dla niego symbole narodowe oraz tradycja i ceremoniał szkoły,
- **jest rozważny** – zna zagrożenia występujące w otaczającym środowisku i uwzględnia je w swoim postępowaniu, dba o bezpieczeństwo, zdrowie fizyczne i psychiczne własne oraz innych, postępuje zgodnie z zasadami higieny i dbałości o zdrowie oraz o otoczenie,
- **jest tolerancyjny** - rozumie, że różnice między ludźmi są czymś oczywistym i pożądanym, stara się zrozumieć innych i dostrzec w nich coś dobrego, szanuje poglądy innych,
- **jest ciekawy świata** – chętnie zdobywa nowe wiadomości korzystając z różnych źródeł, potrafi korzystać z nowoczesnych technologii informacyjno- komunikacyjnych,
- **sprawnie komunikuje się w języku polskim** – korzysta ze źródeł książkowych oraz multimedialnych, swobodnie wyraża swoje myśli i przeżycia w formie pisemnej i ustnej,
- **potrafi porozumieć się w języku angielskim** w prostych sytuacjach komunikacyjnych,
- **jest dobrze przygotowany do dalszej edukacji** – dysponuje znacznym zasobem informacji o otaczającym go świecie i umiejętnościami umożliwiającymi kontynuację nauki na wyższym szczeblu edukacyjnym,
- **jest kreatywny**- stosuje oryginalne, twórcze, nieszablonowe rozwiązania i pomysły.

IX. UCZESTNICZY PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY

Dyrektor:

- dba o prawidłowe funkcjonowanie szkoły, poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły, a także o kształtowanie twórczej atmosfery pracy w szkole,
- współpracuje z Samorządem Uczniowskim,
- stwarza warunki do prawidłowej realizacji Konwencji Praw Dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- dba o zapewnienie bezpieczeństwa na terenie szkoły zarówno uczniom jak i pracownikom szkoły (dyżury nauczycielskie, dyżury pracowników szkoły, monitoring wejść i wyjść osób wchodzących i wychodzących ze szkoły, monitoring wizyjny).

Rada Rodziców:

- reprezentuje ogół rodziców szkoły oraz podejmuje działania wspierające proces wychowawczy szkoły,
- współdecyduje o formach pomocy dzieciom oraz ich wypoczynku, współuczestniczy w opracowaniu programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły,
- pozyskuje i gromadzi środki finansowe w celu wspierania działalności szkoły,
- aktywnie uczestniczy w życiu szkoły,
- współpracuje z wszystkimi podmiotami działającymi na terenie szkoły – nauczycielami, uczniami, rodzicami.

Uczniowie i Samorząd Uczniowski:

- organizuje i zachęca całą społeczność uczniowską do należytego spełniania obowiązków szkolnych,
- przedstawia Dyrektorowi Szkoły, Radzie Pedagogicznej, Radzie Rodziców opinie i potrzeby społeczności uczniowskiej,
- przestrzegają zasad i norm obowiązujących w szkole,
- rozwijają zainteresowania naukowe, kulturowe, sportowe, turystyczne, współorganizują wypoczynek, rozrywkę, biorą udział w akcjach charytatywnych,
- organizują pomoc koleżeńską uczniom napotykającym trudności w szkole,
- współpracują z wszystkimi podmiotami działającymi na terenie szkoły – nauczycielami, uczniami, rodzicami.

Nauczyciele:

- budują życzliwą i przyjazną atmosferę,
- wzmacniają wiarę u uczniów we własne siły oraz wdrażają do większej samodzielności,
- dbają o przestrzeganie zasad kultury osobistej,
- dbają o bezpieczeństwo na wszystkich obszarach działalności szkoły (lekcje, przerwy, imprezy szkolne, apele, wyjścia, wycieczki, itp.).
- współpracują z wszystkimi podmiotami działającymi na terenie szkoły – (nauczycielami, uczniami, rodzicami, pracownikami niepedagogicznymi) oraz z instytucjami wspierającymi działalność wychowawczą i profilaktyczną,
- doskonalą swój warsztat pracy.
- przeciwdziałają pojawianiu się zachowań ryzykownych w tym związanych z używaniem środków psychoaktywnych.

Pedagog :

- zapobiega oraz niweluje przypadki zagrożeń i niedostosowania społecznego,
- udziela pomocy dzieciom najbardziej potrzebującym,
- koordynuje organizowanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej dla uczniów,
- monitoruje sposób realizacji zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- współpracuje z wszystkimi podmiotami działającymi na terenie szkoły – (nauczycielami, uczniami, rodzicami) oraz z instytucjami wspierającymi działalność wychowawczą i profilaktyczną.

Rodzice:

- włączają się do ścisłej współpracy ze szkołą w wychowaniu dziecka,
- proponują własne inicjatywy wychowawcze,
- uczestniczą w warsztatach organizowanych dla rodziców.
- kontaktują się ze szkołą w różnorodny sposób (strona internetowa, zebrania, konsultacje, dziennik elektroniczny Librus),
- czynnie angażują się w proces wychowawczy poprzez udział np: w wycieczkach, rajdach, zielonych szkołach, imprezach, apelach, itp.).

Pracownicy niepedagogiczni:

- wspierają nauczycieli w procesie wychowawczym uczniów, szczególnie w aspekcie dotyczącym zapewnienia bezpieczeństwa na terenie szkoły,
- monitorują osoby wchodzące i wychodzące ze szkoły w celu zwiększenia poczucia bezpieczeństwa na terenie szkoły,
- zgłaszają: pedagogom, nauczycielom, dyrekcji wszelkie przejawy niewłaściwego zachowania uczniów.

X. DZIAŁANIA WYCHOWAWCZE, EDUKACYJNE, INFORMACYJNE I PROFILAKTYCZNE ORAZ FORMY I SPOSOBY REALIZACJI

Zadania	Działania	Formy i sposoby realizacji
Dbalność o bezpieczeństwo	Integracja ze środowiskiem szkolnym nowo przyjętych uczniów.	• Współpraca z przedszkolami, spotkania z pedagogiem w klasach I, dzień otwarty szkoły, udział przedszkolaków w zajęciach otwartych i imprezach na terenie szkoły.
	Integracja zespołów klasowych – zasady poprawnej komunikacji – działania mające na celu budowanie właściwych relacji interpersonalnych wśród uczniów.	• Lekcje wychowawcze, pogadanki, imprezy szkolne i klasowe – kl. I-VIII, Nocka w szkole – kl. IV, wycieczki.
	Mocne i słabe strony osobowości ucznia, nasze atuty umiejętność ich wykorzystania.	• Lekcje wychowawcze – kl. I-VIII.
	Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym.	• „Agresja rodzi agresję” - zajęcia warsztatowe z pedagogiem – kl. V i VII.
	Bezpieczne spędzanie czasu wolnego.	• Pogadanki, lekcje wychowawcze, apele, zajęcia pozalekcyjne, SKS – kl. I–VIII.
	Zwalczanie negatywnego wpływu stresu na zdrowie człowieka.	• „Stres – jak sobie z nim radzić” - zajęcia z wychowawcą i pedagogiem – klasy VII i VIII.
	Przerwy – czas wypoczynku fizycznego i psychicznego .	• Akcja „Bezpieczny korytarz”– klasy I- VIII
	Profilaktyka wagarów – kl. I -VIII.	• Monitoring frekwencji - współpraca wychowawców klas z pedagogami.
	Zasady ruchu drogowego - „Bezpieczna droga do i ze szkoły”.	• Pogadanki, lekcje wychowawcze, lekcje techniki – karta rowerowa, akcje Komendy Policji i Straży Miejskiej – kl. I-VIII
	Próbnne ewakuacje.	• Cykliczny udział społeczności szkolnej w ćwiczeniach ewakuacyjnych związanych z różnymi rodzajami zagrożeń.
	Pierwsza pomoc przedmedyczna.	• Zasady udzielania pierwszej pomocy - zajęcia z wychowawcą, lekcje przyrody, biologii, techniki - warsztaty – zaproszeni goście – kl. IV-VIII. • Udział w Programie Edukacyjnym Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, „Ratujemy i uczymy ratować” – kl.II i III.
	Stała współpraca z rodzicami uczniów .	• Przekazywanie informacji rodzicom poprzez: dziennik elektroniczny, zeszyt do korespondencji (klasy I-III), zeszyt do usprawiedliwień

		(klasy IV-VIII), konsultacje, spotkania z rodzicami, tablicę informacyjną, stronę internetową szkoły.
	Działania pracowników szkoły mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa uczniów.	• Dyżury nauczycieli podczas lekcji, przerw, wyjść i wycieczek.
Przeciwdziałanie i zapobieganie sytuacjom i zachowaniom ryzykownym	Profilaktyka zagrożeń cywilizacyjnych i zachowań ryzykownych.	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania warsztatowe uczniów i rodziców na temat: substancje psychoaktywne, uzależnienia, agresja, cyberprzemoc i inne zagrożenia cywilizacyjne, udostępnienie materiałów informacyjnych, zaproszeni goście, zajęcia z wychowawcą i pedagogiem, zajęcia świetlicowe – kl. I – VIII. • W ramach lekcji informatyki: Cyberprzemoc i jej konsekwencje- projekty Polskiego Centrum Programu Safer Internet - Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę we współpracy z głównym partnerem projektu Fundacją Orange: <ul style="list-style-type: none"> - „Owce w sieci”- uczniowie klas IV i ich rodzice – warsztaty. - „Sieciaki.pl „ – klasy IV – VIII. - „Dzień Bezpiecznego Internetu” - inicjatywa Komisji Europejskiej- kl. IV-VIII. - platforma edukacyjna na stronie „321 Internet!” – kl. IV- VIII. - platforma edukacyjna pod adresem edukacja.fdds.pl- działania edukacyjne dla dzieci, rodziców/opiekunów i profesjonalistów w zakresie przeciw-działania przemocy wobec dzieci.
	Działania profilaktyczne wspierające uczniów w sytuacjach trudnych wyborów i podejmowania decyzji.	<ul style="list-style-type: none"> • „Asertywność – czy potrafię powiedzieć nie?” - zajęcia z wychowawcą- klasy IV – VIII. • Rozmowy profilaktyczne z uczniami i rodzicami prowadzone przez dyrektora, wychowawców, nauczycieli, pedagogów – kl. I – VIII. • Rozmowy profilaktyczne prowadzone z uczniami przez wychowawców, dotyczące współczesnych zagrożeń cywilizacyjnych takich jak: nikotynizm, alkoholizm, substancje psychoaktywne.
	Działania wspierające uczniów pochodzących z rodzin dysfunkcyjnych.	• Współdziałanie z Punktem Informacji, Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie – dyrekcja, nauczyciele, pedagog, rodzice.
	Realizacja programów profilaktycznych.	<ul style="list-style-type: none"> • Realizacja Programu Edukacji Antynikotynowej „Bieg po zdrowie”- organizator Główny Inspektorat Sanitarny kl. IV. • Realizacja Programu Edukacji Antynikotynowej - „Nie pal przy mnie

		<p>proszę” – inicjator Państwowa Inspekcja Sanitarna - klasy II.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Realizacja szkolnego programu profilaktycznego: „W ciszy każdego usłyszysz” – klasy I –VIII. • Udział w ogólnopolskiej kampanii „No promil – No problem” –SU, wolontariat; inicjator Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych ”Solny Gwarek”, partnerstwo Narodowy Instytut Wolności- Fundusz Inicjatyw Społecznych • Udział w projekcie profilaktycznym „Dajemy poMoc” – finansowanie MOPS, kl. VII i VIII, dotyczy problematyki przemocy w rodzinie.
<p>Rozwijanie pasji i zainteresowań oraz wspólne spędzanie czasu</p>	<p>Działania kształtujące sylwetkę ucznia naszej szkoły jako człowieka pełnego zainteresowań i pasji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia w bibliotece szkolnej – kl. I- VIII. • Realizacja programu „Mały Odkrywca”- kl. II –III. • Lekcje w Miejskiej Bibliotece Publicznej- wykorzystanie możliwości centrum multimedialnego - kl. I-VIII. • Udział w konkursach i turniejach sportowych – kl. IV-VIII. • Lekcje wychowawcze – realizacja tematów związanych z zagadnieniem właściwego zagospodarowania czasu wolnego – kl. I- VIII. • Udział w kołach zainteresowań, konkursach i wycieczkach – kl. I- VIII. • Organizacja imprez szkolnych: <ul style="list-style-type: none"> - Bal karnawałowy – kl. I –III i IV- VIII - Dzień Otwarty Szkoły - Rajd rowerowy – cała społeczność - Giełda Hobbystów – kl. I- VIII - Organizacja wycieczek i wyjść ze szkoły – kl. I- VIII - Dyskoteki klasowe i szkolne kl. IV - VIII - Dzień Dziecka - kl. I- VIII - Dzień Sportu – kl. I-VIII • Noc w szkolnej bibliotece (najaktywniejsi czytelnicy). • Organizacja dodatkowych zajęć sportowych dla uczniów – finansowanie z Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – kl. IV- VI. • Zajęcia na lodowisku – innowacja pedagogiczna „Minihokej jest OK” – kl. Ib, Iib, IIIa.

		<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia na basenie - kl. II i III. • Działania w oparciu o metodę projektu zespołowego lub indywidualnego – wdrożenie uczniów do planowania, organizowania pracy, dokonywania samooceny – kl. IV - VIII • Stypendia motywacyjne za wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe - kl. IV-VIII.
Promowanie postaw tolerancji i empatii	Propagowanie idei wolontariatu.	• Działania Szkolnego Koła Wolontariatu „Pomocne Dłonie Jedenastki”.
	Włączanie się do akcji charytatywnych organizowanych na terenie szkoły.	• „I ty możesz zostać św. Mikołajem”, „Góra grosza” , zbiórka rzeczy potrzebnych dla schroniska dla zwierząt i inne – kl. I-VIII.
	Akceptacja siebie i innych - nieśmiałość, kalectwo, wyznanie innej wiary.	• Tematyka lekcji wychowawczych, pogadanki – kl. I-VIII.
	Wsparcie uczniów, którzy wymagają szczególnej uwagi i zainteresowania.	<ul style="list-style-type: none"> • Indywidualne spotkania z pedagogiem szkolnym - uczniowie z zaleceniami Poradni Psychologiczno -Pedagogicznej oraz w wyniku bieżących potrzeb – kl. I- VIII. • Współpraca z Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną – nauczyciele, rodzice. • Zajęcia socjoterapeutyczne – finansowanie z Gminnego Programu Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – uczniowie z klas IV.
Propagowanie zdrowego stylu życia	Udział w programach edukacyjnych i kampaniach na rzecz zdrowego stylu życia.	<ul style="list-style-type: none"> • Program edukacyjny „Śniadanie Daje Moc”- organizator Partnerstwo dla Zdrowia (koalicja: Danone, Lubella, Biedronka, Instytut Matki i Dziecka) – kl. I-III. • Program unijny – „Program dla szkół: <ul style="list-style-type: none"> - mleko w szkole – kl. I - V - owoce w szkole – kl. I – V”. • Program edukacyjny „5 porcji zdrowia w szkole”- kl. II i III; program wspierany przez Instytut Żywności i Żywienia, Collegium Medicum Uniwersytet Jagielloński, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego. • Ogólnopolski projekt edukacji prozdrowotnej „Zdrowo jem, więcej wiem!”- kl. I-III: fundacja BOŚ, pod Honorowym Patronatem Pierwszej Damy Agaty Kornahauser- Dudy • Kampania Polskiego Towarzystwa Programów Zdrowotnych „Zawodniacy” - promowane picia przez dzieci wody jako alternatywa do napojów słodkich – kl. IV – VIII.

		<ul style="list-style-type: none"> • Ogólnopolski Program Edukacyjny „Trzymaj formę” – współorganizator Główny Inspektorat Sanitarny oraz Polska Federacja Producentów Żywności, Pracodawców – kl. V-VIII. • Ogólnopolski Program „Szkolny Klub Sportowy” – organizator Małopolski Związek Sportowy - kl. I-III oraz VI-VII.
	Działania promujące zdrowie.	<ul style="list-style-type: none"> • Tydzień Zdrowia - kl. IV-VIII. • Ustawienie dystrybutora z wodą w świetlicy szkolnej i jadalni. • Drugie śniadanie z wychowawcą - wspólna przerwa śniadaniowa - klasy I-III. • Lekcje przyrody, biologii i techniki, zajęcia świetlicowe o tematyce prozdrowotnej – kl. IV – VIII. • Akcja przeciwdziałania próchnicy zębów – pogadanki, fluoryzacja, spotkania ze stomatologiem – zgodnie z harmonogramem działań pielęgniarki szkolnej – kl. I –VI. • Plakaty o tematyce prozdrowotnej – pielęgniarka szkolna. • Inne działania propagujące zdrowy styl życia zawarte w Programie Promocji Zdrowia.
	Współpraca z instytucjami propagującymi działalność sportową.	<ul style="list-style-type: none"> • Młodzieżowy Dom Kultury (użyczenie sali) - zajęcia taneczne - kl. II, III,IV. • Klub Sportowy „Setbol” (użyczenie sali) - zajęcia z piłki siatkowej - kl. V,VI. • Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji (użyczenie sali) – zajęcia sekcji mini siatkówki - kl. I- III i IV- VI.
Patriotyzm, kultura i tradycja	Kultywowanie tradycji szkolnych.	<ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie kroniki szkolnej, przyznawanie Złotego Medalu Ucznia, listu gratulacyjnego dla rodziców, wpisy do Złotej Księgi, szkolny hymn, „Jasełka”, „Nocka w szkole”, „Noc w bibliotece szkolnej”, „Rajd rowerowy”, „Tydzień Zdrowia”, Tydzień Zwierząt”, „Giełda Hobbystów”, „Święto Patrona Szkoły”, „Dzień Papiieski”, bale karnawałowe, „Pokaz Talentów”.
	Edukacja regionalna.	<ul style="list-style-type: none"> • „Historia naszego miasta” - lekcje kl. I. • „Rynek i okolice” - wycieczka- kl. II. • „Nasze miasto” - wycieczka kl. III. • „Zamek” - wycieczka kl. IV, „Drzewo genealogiczne” – kl. IV. • „Synagoga” - wycieczka kl. V, „Redagowanie legendy”- lekcje kl. V.

		<ul style="list-style-type: none"> • „Cmentarz Żydowski” - wycieczka kl. VI. • „Projekt trasy wycieczkowej”, „Patroni naszych ulic” - lekcje kl. VII. • „Auschwitz Birkenau”- były obóz zagłady - wycieczka kl. VIII.
	Promowanie działań o charakterze kulturalnym.	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja szkolnego Tygodnia Kultury Języka Polskiego - kl. IV-VIII. • Współpraca z Młodzieżową Radą Miasta Oświęcim - opiekun SU, szkolny przedstawiciel MRMO.
	Propagowanie postaw patriotycznych.	<ul style="list-style-type: none"> • Reprezentowanie szkoły podczas obchodów uroczystości państwowych (poczet sztandarowy). • Organizacja konkursów polonistycznych i plastycznych (w ramach „Klasy z klasą”) związanych z treściami patriotycznymi i tradycjami - kl. IV-VIII. • Wspólne śpiewanie kolęd, pieśni patriotycznych - kl. I-VIII. • Organizacja uroczystości szkolnych i klasowych oraz apeli - kl. I-VIII. • Lekcje wychowawcze i apele o tematyce patriotycznej - klasy I-VIII.

Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków i substancji psychoaktywnych odbywa się w ramach szkoleń, kursów, warsztatów, konferencji i samodoskonalenia.

Informacje na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych, o ofercie pomocy specjalistycznej i konsekwencjach nieprzestrzegania prawa oraz obowiązujących szkolnych procedurach bezpieczeństwa, są dostępne m.in. w gabinecie pedagoga szkolnego, bibliotece szkolnej, stronie internetowej szkoły.

XI. EWALUACJA

Program Wychowawczo - Profilaktyczny może być modyfikowany w ciągu całego roku szkolnego. Ewaluacja programu będzie dokonywana na zakończenie każdego roku szkolnego.

Program będzie aktualizowany poprzez diagnozę, która będzie przeprowadzana 30 dni od dnia rozpoczęcia każdego roku szkolnego.

Metody i narzędzia:

- obserwacja
- analiza dokumentacji
- wywiad
- ankiety
- grupy fokusowe
- analiza przypadku
- metody wizualne

Program opracowany przez zespół nauczycieli w składzie:

Danuta Golonka	pedagog
Jolanta Drabczyk	pedagog
Joanna Kotlarczyk	nauczyciel